

Inserati se sprejemajo in veljajo
tristopna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
16 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se
sena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana
pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravništvo
administracije in ekspedicija na
Starem trg. št. 16.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:
Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 " — "
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:
Za celo leto . . . 8 gl. 40 br.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan
velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je na Bregu hišna
števil. 190.

Izhaja potrikrat na teden in sicer
v torek, četrtek in soboto.

Nova davkarska postava v državnem zboru.

V zadnjem listu smo razjasnili stališče vlade in davkovskega odseka, ter omenili odličnejših govornikov. Poprijel je v tej zadevi besedo tudi finančni minister Depretis; pa povedal ni nič posebnega, in ni se mu posrečilo, pridobiti si z besedo kaj novih prijateljev za svojo postavo. Pač pa je mnogo hvale žel demokratični poslanec Kronawetter, kateri je to postavo z vso ostrostjo pobijal. Obračal se ni toliko proti vladi, kakor proti davkovskemu odseku državnega zbora. Kronawetter pravi, da zna državni zbor pač davke nakladati, da bi pa davkoplačevalcem tudi politične pravice pridobil, o tem neče nič vedeti. Sedanji volilni red imenuje Kronawetter goljufijo. Komisija, ki bo imela vcenitev izvrševati, je rekel, bo sestavljena iz vradnikov in velikih posestnikov; reveža in malega posestnika ne bo nobenega zraven, kako smemo tedaj pričakovati, da bi bila vcenitev za revne ljudi pravična. „Vrana vrani oči ne izključuje“ je dejal, in to po pravici, kajti vsi odsekovi predlogi, kakor smo že zadnjič omenili, merijo na to, bogatinom davke zljajšati in zvaliti ga na rame revežev. Revežev, ki plačajo direktnega davka samo po pet goldinarjev, je največ, pa ne pomisli se pri tem, da morajo ti tudi neposredne davke plačevati pri vsaki kupici vina, pri vsaki žemlji, pri vsakem fantu mesa. Kako je to, da tako mnogoštevilna vrsta ljudi, akoravno na vse strani davke plačuje, nema političnih pravic, nema volilne pravice niti v občinske zastope, niti v deželne in državne zборе?

Sklicujejo se sicer na Prusijo, kjer je bila najmanjša svota za živež določena s 140 tolarji, pa jo hočejo sedaj povikšati na 400 tolarjev. Toda ko se je dohodninski davek na Pruskem vpeljal, pravi poslanec Kronawetter, znižala je pruska vlada vžitninski davek zdatno; pri nas pa se je lani samega vžitninskega davka na meso pobralo v celi državi tri in pol milijona goldinarjev, in za kruh samo na Dunaji 800.000 goldinarjev. Ta davek pa revno ljudstvo teži, in ta se naj poprej odpravi, potem naj se še le vpelje nasvetovani dohodninski davek!

Ob enem, ko z revežem tako trdo ravna, odpuščajo se pa bogatinom stotine in tisočaki. Po odsekovih predlogih plača tisti, ki ima 69.000 letnih dohodkov, ravno toliko davka, kakor oni, ki ga ima 60.000 gl. na leto, tedaj bi od 9000 goldinarjev letnega dohodka ne plačeval nobenega krajcarja! Državni zbor je zastop bogatinov, zato le za nje skrbi. Revež naj le plača, gospodarstva čez plačani denar pa mu ne pripuščajo, ker mu ne dajo volilne pravice; le bogatini, ki primerno menj plačujejo, oni odločujejo čez večino v državnem zboru; rajši pa, ko se podvržemo gospodstvu bogatinov, pravi govornik, rajši vidimo absolutizem.

O vladnem predlogu bi se dalo še govoriti, o odsekovih predlogih pa ni drugzega omeniti, ko da naj se zavržejo!

Burno ploskanje od vseh strani bila je pohvala govorniku Kronawetteru, vse se je bilo okoli njega vstopilo, ko je govoril, in izvrstni državniki, kakor grof Hohenwart, Pražak, Weiss pl. Starckenfels so mu pritrjevali. Ako-

ravno dunajskih demokratov sicer nismo posebno cenili, je bil vendar takrat Kronawetter na svojem mestu, ter se z njegovimi argumenti popolnoma skladamo. Nas pa pri tem veseli, da je gospodujoča stranka iz ustavovernih ust enkrat slišala resnico in očitjanje, da je pristranska po pregovororu: „vrana vrani oči ne izključuje.“ Vsled govora Kronawettera, mislimo da bo tudi v nemškem prebivalstvu, posebno v dunajskih predmestjih nastala huda opozicija zoper to novo, malo prikupljivo postavo, ter da se morda vendar srečno odvrne.

Z bojišča.

„Turški“ listi z veliko radostjo poročajo, da so Turki Rusom vzeli vse vtrjene kraje pri Plevni, med njimi tudi Grivico, in da je vojni svet ruski pod predsedništvom cara sklenil nazaj proti Donavi se pomakniti. Tudi naznanjajo, da so se Rusi in Rumunci sprli med seboj in da hočejo Rumunci vse ruske rede nazaj dati. Pa obe te novice ste ardhanske laži. Car, veliki knez Nikolaj in knez Karol dan za dnem kakor pravi vojni tovarši skupno hodijo na bojišče in med Rusi in Rumunci vlada najboljša vzajemnost in prijateljstvo. Glede bojev pri Plevni so pa Turki pač spodrinili generala Skobeleva, kakor smo že zadnjič poročali, Grivica pa je po jako zanesljivem telegramu angleškega lista „Daily News“ še vedno v ruskih rokah. Pa tudi Skobelev se je hrabro držal in bi mu ne bilo treba z velikim trudom osvojenih krajev zopet prepustiti Turkom, če bi mu bil general Le-

Bog je pravičen.

(Iz nemškega po K. Bolanden-u.)

(Dalje.)

„Da, — dobrohotno očetovsko svarjenje.“

„Menda ste hotli s tem naznaniti, da bo stari Bog prokletstvo izobčenja, ki ga je Vaša Svetost nad menoj izrekla, spolnil.“

„Izobčenje je bilo po cerkvenih postavah izrečeno nad cerkvenim roparjem Napoleonom Bonapartom, cesarjem Francoske. Pred Bogom so, Vaša Svetost, vsi ljudje enaki. Tudi knezi so zavezani Božje postave se držati.“

Napoleon se nekako čudno bojzljivo nasmeha in stopa rožljaje gori in doli po sobi.

„Oho! to se sme meni reči! — Meni! — To je zopet prostost Kristusovega namestnika.“

„To je dolžnost namestnika Kristusovega“, dostavi papež resno. „Kdo bo poglavarje na zemlji na njih dolžnosti opominjal, ako ne papež?“

„Dosti, dosti,“ reče odmajaje Bonaparte. „Vi se motite o času, mi nismo več v srednjem veku.“

Molče stopa Bonaparte po izbi. Nemir in nepokoj vreta po njem.

„Stari Bog še živi“ — ste rekli Vi. „Kaj pričakuje, kaj upa tedaj Vaša Svetost od starega Gospoda?“

„Od vsegamogočnega in zvestega Boga jaz vem, da drži svojo besedo, bolj odgovori Pij VII.“

„Kaj pa Vam je vsegamogočni in zvesti Bog vse obljubil?“ praša cesar zaničljivo.

On je obljubil svojo cerkev na zemlji varovati in braniti proti sovražnikom, in da jo bo ohranil do konca sveta“, odgovori visoki starček slovesno.

„To je velika obljuba! Bomo videli! Jaz sem s papežem in s cerkvijo starega Boga nezadovoljen. Morda bom na svojo pest državljansko cerkev vstanovil, ktere poglavar ne bo namestnik Kristusov, ampak cesar.“

„Vi preveč zaupate na svojo moč, gospodi!“

„Jaz zamorem vse v Evropi“, zakliče ošabno zmagovalec. „Le svojeglavnosti starega moža, ki se imenuje namestnika Kristusovega, ne morem vклонiti. Naj bo! Naj pa umrje kot vjetnik.“

Papež skloni se po koncu, kot sodnik, in sveta jeza bere se mu na obličji.

„Veličanstvo! dovolite mi, da Vam iz svetne zgodovine dokažem, ktera roka Vas bo enkrat zadela in zmečkala.“

Cesar zavzetno pogleda resnobnega starčka, ki je čvrsto pred njim stal, kot šperok iz stare zaveze obsevan od čeznatornega žara. Dasi je Napoleon tako osoren pogled imel, da je z njim cele armade strahoval, in se je nar bolj divji vojak pred njim stresel, pobesi zdaj vendar oči v tla.

„Govorite, jaz slišim!“ reče, ko se malo prikloni.

„Vi žugate papeža kot vjetnika umreti pustiti, cerkev pa preganjati, iztrebiti in novo državno vero vtemeljiti“, govori Pij VII. „Kar Vi hočete, so pred Vami močnejši gospodje zastoj pričakovali. Rimski cesarji, ki so skoraj čez celi tedanji svet gospodovali, so tri sto let cerkev preganjali, vero v Kristusa iz sveta iztrebiti poskušali, papeže morili in verne mučili. In kaj so ti mogočni cesarji z vsem tristoletnim preganjenjem cerkve pri vsi svoji grozovitosti, s kojo so 12 milijonov kristjanov

vicki ob pravem času poslal naprošeno pomoč. Pa Levicki je sodil, da ima Skobelov dovolj vojakov in mu pomoči ni poslal. Konečno mu je general Kojlov na lastno odgovornost poslal 1000 mož, ki so pa že prepozno došli na bojišče. Omenjene zgube je tedaj kriv le general Levicki, kterega „Pol.“ po pravici jako hudo graja in zahteva, da naj mu vzamejo meč in ga zlomijo (to se pravi, da naj generala brez usmiljenja odstavi). Poroča se, da je vojevanje pri Plevni toliko časa ustavljeno, dokler Rusi ne dobe nove pomoči, toda zadnji dogodki pričajo, da Rusi ne potrebujejo samo pomoči, ampak tudi boljših vojskovodjev.

Novjših poročil z bojišča ni zlasti iz ruskih in privatnih virov ne. Iz Carigrada se pač naznanja, da je Mehmed Ali 14. t. m. premagal močen oddelek vojne carjevičeve ter ga vrgel nazaj proti Sinanu, Osman paša pa da je Ruse natepel 15. t. m. pri Plevni, kjer so zgbili 8000 mož, mnogo topov in streljiva, pa dozdej se te novice še niste potrdile in ste menda zgolj turške baharije.

Iz Carigrada 17. t. m. tudi poročajo, da so se po tridnevem boju, zgubivši pozicijo sv. Nikolaja, umaknili s Šipkinoga klanca. „Ag. Hav.“ pa iz Carigrada 18. t. m. naznanja, da so Rusi zopet nazaj vzeli pozicijo sv. Nikolaja. Ker se ob enem iz Gorenjega Studena poroča, da so Turki 17. t. m. hoteli vzeti višine sv. Nikolaja, da so bili pa po 9urni bitvi vrženi nazaj, bi skoraj sodili, da sv. Nikolaja Turki Rusom niso bili vzeli.

Črnogorci so se iz Nikšičev obrnili proti Nozdri in Zlostupu, Vukotič pa je pri Krstcu zaprl Dugo-sotesko, da tam ustavi Turke, če bi jo hoteli vdariti proti Nikšičem. Od Črnogorcev napadeni kraji prosili so Solimana paša v Trebinji, da naj jim pošlje pomoči, ker je pa tudi Trebinje v veliki nevarnosti, jim ni mogel izpolniti želje.

Vsled Rusom neugodnih dogodkov na bojišči začeli so nekteri listi zopet pisariti o posredovanju vnanjih vlad, da bi Rusija in Turčija sklenile mir, in zlasti povdarjajo, da je Turčija v teh bojih pokazala, da zasluži še obstati. Toda ta dokaz ravno toliko velja, kakor če bi rekli, da se mora tolovaj, ki strahuje sosedo in okolico ter napada mirne ljudi, pustiti pri miru, ker je s tem, da je telesno močnejši od napadnega človeka, pokazal, da zasluži še dalje živeti in nadaljevati svoje grozovitosti. Po tem takem bi morala povsod

poklali in pomorili, dosegli? Ravno nasprotno, kar so nameravali. Ni bil iztrebljen nauk Kristusov — ne; vse preganjanje je bil le vihar, ki je seme božje besede nesel v daljne dežele, in iz krvi mučenikov vstali so novi kristjani. Od kodi ta čudna prikazen? Ravno zato, ker je tisti stari Bog, kterega Vaše Veličanstvo zasramuje, svojo dano besedo držal, namreč, da hoče cerkev pred vsemi sovražniki in pred peklenko močjo obvarovati. Kje so danes oni gospodovalci zemlje, mogočni rimski cesarji? Zdavnej propadlo je njih mogočno celosvetno gospodstvo. Prah njih razdrobljenih sedežev raznesli so že davno vetrovi, razpadli so njih paganski oltarji, cerkev pa obstoji. Berite še dalje v zgodovini. Tudi v srednjem veku se je bila marsikaka mogočna cesarska roka proti papežu vzdignila. Divje sta bila napadana cerkev in nje vidni poglavar. Ali tista božja roka, ki cerkev varuje, pobila je nje sovražnike. Vi sami, Veličanstvo, ste bili mojega prednika papeža VI. v sužnost odpeljali in ga vjetega umreti pustili. Tudi mene že držite 4 leta vjetega; o, neznano veliko grenkega sem moral

merodajna biti le surova sila, omika pa bi bila odveč, in narodi, ki bi presegali v divjosti in surovosti svoji morda še Turke, imeli bi prvo pravico do vlade čez vse druge manjšilovite pa bolj omikane narode. Sočutje za Turke zmešalo je našim Turkom tako zelo glave, da že več ne vedo, kaj pravijo. Nekteri listi sklicujejo se omenivši posredovanja celo na Bismarka, ki je boje rekel: „Ali boste Rusija in Turčija še pred zimo sklenile mir, ali pa bomo imeli precej po minuli zimi splošno vojsko.“ Toda tem nasproti ruski list „Novoje Vremja“ omenja nekega izreka cesarja Viljelma, ki je zvedivši govorico, da bodo nevtralne vlade posredovale zaradi sklenitve miru, boje rekel: „Moj sestrič, car ruski, ne bo in ne more prej miru skleniti, dokler popolnoma ne doseže svojega namena.“ Namen sedanje vojske pa ni rešiti razžaljeno čast, ampak osvoboditi od Turkov trpinčene in zatirane slovanske in krščanske narode. „Pol. Corr.“ res odločno iz Petrograda oporeka govorici o posredovanju in premirji.

Politični pregled.

V Ljubljani, 19. septembra.

Cesar se danes od vojaških vaj vrnejo v Budapešt, jutri pa se najbrže že odpeljejo nazaj na Dunaj. — Pri pogrebu kraljice Saksanske, sestre ranjke nadvojvodinje Sofije, cesarjeve matere, ki je v Draždanah umrla, bode cesarsko rodbino vsled določbe cesarjeve nadomestoval navojvoda Ludvik Viktor, ki se je 16. t. m. podal v Draždane.

Z Dunaja piše se „Čechu“ č. 212 da se bratijo vstavoverci z ministerstvom, da med njimi ne bode nobenih razporov, celo v avstro-ogerskem vravnvanji ne; marveč da se umakne baron Laser, njegov naslednik pa bode Herbst. Kaj če to pomeniti Slovanom, kterim Herbst nikdar dober ni bil, se vé. Prihaja pa nam gledé na naše stanje na misel Krez, kteri se je še le takrat spominjal Solonovih besedi, kedar je bilo že vse zgubljeno. Da bi pač ne bilo prepozno, pravi dopisnik, poslušati še prave svetovalce in prijatelje Avstrijske!

V državnem zboru še vedno obravnavajo davkarsko postavo, ktera utegne sprejeta biti. Državnopravna stranka se razprave boje ne bo vdeležila ter samo izrekla, da bode glasovala zoper to, da se prične posamezna obravnavo.

pretrpeti! Večkrat je že hotla smrt mojemu trpljenji konec storiti, vendar še živim! Da, živim, zato da bom še videl, kako da bo roka starega Boga tudi Vas zmlela. Vaša mera je polna. Kmalo boste dosegli tisti konec, kakor vsi cerkveni preganjalci“.

Papež se zgrudi nazaj na stol, cesar pa drži navskriž roke in divje pogleduje prevzišenega starčka. Plemič v prednji sobi se trese na vsih udih, kajti sveti Oče se mu je zdel kot vzvišena stvar iz unega sveta. Napoleon pa se mu je zdel strašen, kakor duh iz pekla.

„To je vrhunec predrznega prilastovanja vikšega duhovna!“ zaupije srdito zmagovalec.“ „Stari Bog zmelje le neumbeže, ne pa cesarja! Vas, gospod papež, bo moja jeza zmlela!“ Potem se obrne in razburjen hiti iz sobe.

Tisto noč Napoleon ni našel miru. Celo noč hodil je po svoji spalnici godrnjaje nektere nezastopne besede, izmed kterih je plemič te-le slišal: „Stari Bog, ta me bo zmler? Mene? Ho, ho! Jaz kljubujem staremu Bogu! Jaz kljubujem vsej prešli zgodovini.“

(Dalje sledi.)

Hrvatski sabor je z 38 glasovi proti 12 sprejel postavo zoper oderuštvo po načrtu odsekovem. Po tej postavi znašajo naj višje obresti, ki se smejo za izposojene denarje zahtevati 8 odstotkov. Tudi družinska postava bila je nespremenjena sprejeta.

Na Moravskem bodo imeli 24. t. m. volitev državnega poslanca za veliko posestvo. Konservativna stranka ni postavila nobenega kandidata in se volitve ne bode vdeležila.

Madjarski listi obravnavajo novo pogodbo med Cislo in Translo, s ktero se bo imel pečati državni zbor. Vendar pa nobena točka ni še tako dognana, pravi „Lloyd“, da bi jo državni zbor mogel pretresati. Vladi nasprotni listi pričakujejo, da se bode pogodba zavrgla.

Vnanje države.

Berolinska „Germania“, ki je silno huda nasprotnica Rusov, je nedavno v nekem članku obravnavala potrebo vstanovitve države poljske in Poljakom svetovala, da naj bodo zdaj mirni in previdni, da si z nepremišljenim in prenačlenim ravnanjem svojega stanja ne spridijo. V tem članku je tudi rekla, da Prusija namerava državo svojo raztegniti do Visle ter si prisvojiti vse dežele na njenem levem obrežji. „Nordd. Allg. Ztg.“, pa „Germaniji“ oporeka, češ, da vlada nemška nikdar ni mislila na pridobitev omenjenih dežel. Nemčija ima že z dosedanjimi poljskimi deželami dovolj opraviti in ne želi jih še pomnožiti. Kakor je eden največjih državnikov rekel, imajo diplomati jezik, da svoje misli prikrivajo. Bismark kot zvit in pretakan diplomat tedaj tudi ne bode na veliki zvon obešal svojih namenov in načrtov ter časnikarjem pravil, ktere dežele si misli še prisvojiti, in kakšne načrte si je glede poljskih pokrajin ob Visli osnoval, in če se je o pridobitvi teh dežel s svojimi tovariši že kaj razgovarjal ali ne. Po gori omenjenem načelu morali bi marveč soditi, da je ravno nasprotno res, kakor piše „Nordd. All. Ztg.“, in da govorica, ktere omenja „Germania“ ni čisto prazna in izmišljena.

Francoski levničniki so se zopet razdelili v več strank, odkar so zgubili skupnega vodja Thiersa. Vsak le količkaj ponosen mož hoče biti glavni voditelj in nasprotuje drugim, kteri se mu zde nevarni. Vladi je ta razcepjenost jako ugodna, ker ima vsled nje veliko več upanja pri volitvah za narodno skupščino, ki se bodo vršile 14. oktobra, zmagati s svojimi kandidati. Maršal Mac Mahon, ki je popotoval po deželi bil je v nekterih krajih jako sijajno in prisrčno sprejet. Zdej se je zopet povrnil v Pariz.

Španjska kraljica Izabela je svoj odhod na Francosko odložila ter se podala v Seville, kjer hoče toliko časa ostati, da bodo obravnave glede zaročitve kralja s princesinjo Montpensier dovršene.

Domače novice.

V Ljubljani 20. septembra.

(Na gimnazijo ljubljansko) je letos v prvo šolo oglasilo se zopet več učencev — do 160 —, kterih pa žali Bog! v razločena dva razreda — slovenski in nemški — niso sprejeli več kot 125. vse druge so vsled sprejemalne preskušnje odvrkli, kar je obžalovati tim bolj, dokler jih v viših stanovih, v ktere prihajajo le iz gimnazij, tolikanj že pomanjkuje. Sploh se kaže, posebno po glasovitem „krahu“, da do realk nimajo več kaj zaupanja. Prav bi

torej bilo, da bi se mladini, ktera po postavi v šolo hoditi mora, ne branil vstop v srednje šole, kajti marsikteri se pozneje prav pokaže in po šolskih praznicah so pri lahko pozabljeni mladosti preskušnje malo gotove.

(Popravka.) Novi profesor gimnazijski zove se Oton (ne Anton) Adamek. Slavnostni govor na Hanko (ne Haulto, kateri tiskarni pogrešek iz zadnjega Slov. je ponatisnil tudi Sl. Nar. št. 213), ki je našel rokopis kraljevdvorski. —

(Prihodnja porotna doba sodnijska) prične se 8. oktobra. Za porotnike bili so 17. t. m. izžrebani: Janez Defroncerchi iz Šturije, Jakob Epih iz Kamnika, Janez Gestrin iz Ljubljane, Leopod Globočnik iz Železnikov, Luka Habat iz Toplic, Jožef Jaklič iz Šmartna, Franc Jakopič iz Ljubljane, Janez Jalen iz Kranja, Anton Jentl iz Ljubljane, Franc Ježek iz Poljan, Jožef Ježek iz Zavrha, Janez Kogler iz Ljubljane, Franc Kotnik iz Brda, Jernej Lončar iz Žiganje vasi, Karl Lušin, Edvard Mahr, Ferdinand Mahr vsi iz Ljubljane, Peter Majer iz Kranja, Jakob Naglas Alojz Paušin iz Ljubljane Jakob Petrič iz Verda, Leop. Pirker, Jožef Pock iz Ljubljane, Ludvik Polak in Valentin Polak iz Tržiča, Franc Prašnikar iz Kamnika, Jožef Rabič, Fr. Souvan jun., Albin Sličar, Nikolaj Špinder, Alojz Steinmetz vsi iz Ljubljane, Jožef Stuller iz Spodnjih Dupelj, Albert Trinker iz Ljubljane, Janez Vidali iz Mengša, Raimund Wascher iz Ljubljane. Namestniki: Janez Bajer, Franc Debevc, Andrej Dolinar, Anton Meršol, Kolman Miglar, Anton Orehek, dr. Viljem Ribič, Jožef Svoboda, in Franc Slovša vsi iz Ljubljane.

(Valvazorjeve kronike) prišel je ravnokar na svitlo 18. snopič, ki obsega nadaljevanje zanimive XI. knjige, to je popis grajščin, mest, trgov in samostanov na Kranjskem. V tem snopiču nahajamo podobe grajščin na Brdu, Železnice, Gracarjevega turna, Bistrice, Ribca, Smlednika, Zaboršta, samostana v Bistri, trga in grajščine Podbrežja, Berhovega, Galenberga, Mudje, Glavnika, Gabrija, Pedpečja, Na Golem, Lesičija, mesta Galinjane in podobo Erazma Burgstalla, ki je bil tako silno velik, „da mu je kozel z rogmi vred šel med nogami.“ Podobe so jako lepe in izvrstne, zlasti kar jih je narisal g. Vinko Novak sam. Prihodnji snopiči se bodo tiskali v Novem mestu, ker je založnik g. Krajec, dozdej oskrbnik Blaznikove tiskarne, kupil Bobnovo tiskarno v Novem mestu, kamor je včeraj odšel. Vendar se smemo nadejati, da bosta tisk in uprava enako lična in natančna, ker si bo g. Krajec gotovo na vso moč prizadeval, da pridobi svoji tiskarni dobro in slavno ime. V drugem pa se reč ne bo čisto nič spremenila, in se zamorejo pisma in naročnina pošiljati pod istimi naslovi kakor doslej.

Razne reči.

— Duhovske premembe v ljubljanski škofiji. Č. g. Janez Golob pride iz Tržiča za kaplana v Cirklje pri Kranji, č. g. Jožef Lavtižar pa iz Gorij v Tržič, in č. g. Janez Šlakar, novoposvečenec v Gorje.

— Papežev nuncij msgn. Jakobini je 12. t. m. došel v Levov, kjer je bil jako slovesno sprejet. Ostal je pri grškem katoliškem nadškofu ter se je imel tam muditi tri dni.

— Mariborskemu podpornemu društvu za revne realce so cesar darovali 150 gl.

— Kamniška narodna čitalnica napravi v nedeljo 23. t. m. veselico s sledočim programom: 1. Devi, čveterospjev. 2. Župan, izvirna šaloigra v dveh dejanjih. 3. Ples. Vljudno se vabijo vsi častiti gg. udje, ki naj blagovolijo tudi sposobne neude seboj pripeljati, k obilni vdeležbi. Začetek ob 8 uri zvečer.

— Za pogorelce v Kompoljah je na dalje došlo: Od gosp. župnika v Šmartnu pri Kranji 52 gld., (od tih 10 gld. za cerkev). Od gosp. župnika v Bukovšici 10 gld. Od gosp. župnika v Mošnjah 7 gld. Od gosp. vikarja v Zagorji pri Postojni 8 gl. 50 kr. Od gosp. profesorja Tomaža Zupana 2 gld. Od gosp. župnika pri sv. Trojici nad Cirknico 5 gld. in en žakelj žita. Od gosp. župnika iz Žaline 6 gld. (od tih 1 gld. za cerkev). Od gospoda župnika iz sv. Križa pri Tržiču 5 gld. (od tih en gl. za cerkev). Od gospoda Andreja Stritarja, penzioniranega kaplana 15 gld. (od tih 5 gl. za cerkev). Od gospoda župnika v Hotedršici 3 gld. Od velečast. gosp. korarja Janeza Vovka iz Rudolfovega 5 gld. Od gosp. župnika iz Šent-Jurja pod Kumom 7 gld. 57 kr. Bog povrni dobrotnikom!

V Dobropoljah 14. septembra 1877.

Val. Sežun,
fajmošter.

— Umor. Župan Jakob Milavec iz Studenega šel je, kakor se Sl. Narodu 15. t. m. poroča, v Postojno davke plačevat. Na potu ga pa nek hudodelnik napade ter ga ubije in mu vzame ves denar, okoli 200 gld. Našel ga je neki kmet, ki je tudi šel v Postojno, in ne vedoč, da je ubit, ga je prašal, če ne bo šel naprej, na kar se je revež še zganil. Glavo ima vso razbito tako, da je v koščice razpadla, ko so jo zdravniki preiskovali. Županoval je 8 let, ter je imel dosti dolžnikov in mej temi tudi sovražnikov. Morilca še niso zasledili, dasi je bilo že 8 ljudi iz omenjene vasi pri sodnji zaslišanih.

— V Stranjah bil je za župana 4. t. m. izvoljen Miha Arnež, za svetovalca pa sta bila izbrana posestnika Matija Podgoršek in Anton Zupanec.

Svete podobice.

Anton Müller v Gmundenu vstanovil je novo založnico svetih podobic, ki so ne le prav mične in lepo pa spodbudljivo izdelane, ampak se odlikujejo tudi po jako nizki ceni, in jih zarad tega vsem po vsej pravici priporočamo. G. založnik bode č. duhovščini razposlal posebno naznanilo in nekaj podobic na ogled. Opozorujemo tedaj č. duhovne pastirje in katehete na te podobice, ki so prav lepe in okusne, ob enem pa tudi prav dober kup.

Gospodarske stvari.

Poročilo likvidacijskega odbora banke Slovenije.

(Konec.)

Likvidacijski posel je že sam po sebi ovinkast in vsled obilnih zavarovanj jako obširen, in ker odbor ni mogel biti brez denarja, ki se za likvidacijo in zlasti za poplačevanje škod po ognju in življenji potrebuje, je odbor delničarje najprvo opomnil, da naj doplačajo od zbrora sklenjenih 15% na vsako delnico.

Od 625 delničarjev, ki imajo 2337 veljavnih delnic, jih je 240 doplačalo dobrovoljno, 353 pa jih je bilo treba tožiti. Pri tej priliki se je pokazalo, da je 27 delničarjev umrlo, pri petih pa se ni moglo zvedeti, kje da sedaj bivajo.

Doplačalo se je od 15% dozdej 33.658 gl.

13 kr., svota, ki se ima še doplačati, pa znaša 36.451 gld. 87 kr.

Koliko strašanskega dela to toževanje prizadeva, bode vsakdo lahko prevedel, ki te nekoliko pozna sodnijsko poslovanje.

Od 353 toženih delničarjev, plačalo jih je 121 in povrnilo tudi tožbine stroške, pri 232 pa se tožba še vrši, pri nekterih se celo obravnava o zahtevanji aktorične kavicje, kar silno dela prizadeva, in ne le pravnemu oddelku več ko preveč opraviti daje, ampak tudi mnogo pisarjev potrebuje, da vse to prepisujejo in zapisujejo.

Razun tega se te tožbe tudi zato jako zategujejo, ker je pri tukajšnji c. k. deželni kot kupčijski sodnji le en dan v tednu, namreč ponedeljek, za obravnave odločen, ktere je treba dostikrat tudi preložiti.

Da se pozve o premoženji umrlih delničarjev in njihovih dedičev pa o razpravi zapuščine, treba je dolgotrajnega dopisovanja z vnajnimi notarji in odvjetniki, kar zopet nepovoljno zadržuje izplačanje dotičnih dolgov.

Tudi se po tožbi, če so razsodbe za banko ugodne, kakoršnih ji je že došlo čez 40, dolg precej izplačan ne dobi, ker je treba vsled sodnijske obsodbe zahtevati in izvrševati še sekucijo, kar pa včasih dolgo trpi. To pa ne zavira samo hitrega razmotovanja likvidacije, ampak banki prizadeva tudi veliko stroškov na obrestih, tožbinah in sekucijskih stroških, ker ne more izplačati svojih že likvidiranih in sekuciji podvrženih dolgov.

Vsled omenjenih razmer morala se je banka, da dobi potrebni denar in odvrne večkrat ji zažugano nevarnost konkurza, najprej obrniti do delničarjev kot podvzetnikov, kar je tudi občni zbor s svojim sklepom od 28. sept. 1876 pripoznal. Likvidacijski odbor pa vendar ni opustil iztirjevati na menjice dolžnih zavarovalnih premij in dolgov pri agentih.

Da se iztirjajo na menjice dolžne premije, treba je bilo več ko 200 tožb in prošenj za sekucijo, katerih mnoge še niso rešene.

Glede dolgov pri agentih treba je bilo pri večih čakati, da je potekel obrok za odpoved, pri vsih pa je bilo treba napraviti natančne račune, kar je prizadevalo veliko truda, ker je bilo treba pregledati vse zapisnike in pisma ter se porazumljavati tudi z agenti. Še le potem bilo je likvidacijskemu odboru mogoče, tiste tožiti, ki so se obotavljali plačati. Od 126 izročenih tožb je nekaj obravnav že razpisanih, pri drugih pa se še pričakuje rešitev. Več sto agentov v raznih kronovinah treba bo pa še tožiti, kakor hitro se bodo računi ugotovili.

Silno veliko truda prizadeva tudi natančni od finančne direkcije pod kaznijo zahtevani izkaz vseh 60.000 menjic (Vaglien), ki jih je banka od začetka sim pri večletnih zavarovanjih izdala.

Bankini hiši, kateri je bila una v Zvezdi vsled neke sekucije vradno cenjena na 38.000 gld., druga (tako imenovana tovarna za šmir) pa na 9000 gld., se niste mogli ugodno prodati, in ker donašate dobre obresti, je treba toliko časa čakati, da se bolje prodaste.

Vradnikov, ki imajo z likvidacijo opraviti, je še 8; ker so se jim pa službe že odpovedale, poskrbelo se je, da se vsaki izmed njih, če se več ne potrebuje, koncem meseca brez odloga odslovi. Izvzeta sta le tajnik in pravnik, pri katerih še velja trimesečna odpoved. Vse plače vradnikov znašajo na mesec 633 gl. 33 kr.

Tudi to moramo še omeniti, da so se z več protizavarovalnicami, katerim je bila Slovenija dolžna, sklenile ugodne pogodbe, ker se je po 25 do 33% odbilo; ravno tako se je več škod po ognju po zdatnih prostovoljnih odpustkih dotičnih strank poravnalo.

Iz teh kratkih črtic je razvidno delovanje likvidacijskega odbora, ki oá svoje strani ni opustil nobne reči, ki je bila likvidaciji in tedaj tudi p. i. delničarjem na korist.

Ravno tako je pa tudi iz njih razvidno, da posel likvidacijskega odbora ni zavida vreden, ker se mu je bojevati z vednimi denarnimi stiskami.

Kupčija je sedaj popolnem v Ljubljani zedinjena. Veliko reči se ima še izvršiti in zato se sedaj konec likvidacije še ne more za trdno določiti.

Priklade.

A. Pregled požarov od 4. avgusta 1876 do 1. avg. 1877.

	Število	Koliko je bilo škoda.		Koliko znaša protizavarovanje.	
		gld.	kr.	gld.	kr.
Od 4. avgusta 1876 do 31. avg. 1876	28	9192	55	4588	41
„ 1. sept. 1876 do 31. decembra 1876	22	3666	96	1423	54
„ 1. januarja do 1. avgusta 1877	11	4338	60	1766	90
Še nepreiskovan 1 požar	1	150	—	50	—
Skupaj	62	17348	11	7828	85

Teh požarov bilo je:
Na Kranjskem, Koroškem in spodnj. Štajarskem 5 2337 96 1239 47
Na Dunaji 4 1624 48 1200 26
Na Českem, Moravskem in v Šleziji 35 10249 28 4310 83
Na Gališkem 15 2921 39 1078 29
Na Ogerskem 2 100 — — —
V Trstu 1 115 — — —
Skupaj 62 17348 11 7828 85

Če se od škoda 17.348 gld. 11 kr. odbije protizavarovanje 7.828 „ 85 „ zadene „Slovenijo“ 9.519 gld. 26 kr.

B. Pregled še nepoplacanih škod 1. avg. 1877.

Po ognju:	Število	Se ima plačati:		Protizavarovanje znaša:	
		gld.	kr.	gld.	kr.
A. Likvidirane (potrjene) škode:					
Na Českem, Moravskem in Šleziji	43	18941	88	8501	59
Na Gališkem	21	4264	59	1378	32
Na Dunaju	3	25	48	—	—
V Reki	1	303	50	80	96
Na Ogerskem	2	163	40	57	39
Na Kranjskem, Koroškem in spodnj. Štajarskem	6	4155	17	1131	42
Skupaj	76	27854	2	11549	68
B. Preteče in že naznanjene, deloma tudi likvidirane škode, za ktere pa teče še pravda					
		12000	—	9000	—
C. Škode, ki se imajo povrniti protizavarovalnicam					
		2500	—	—	—
Skupaj		42354	2	20549	68

Če se od škode 42.354 gld. 2 kr. odbije protizavarovanje z 20.549 „ 68 „ zadene „Slovenijo“ 21.804 „ 34 kr.
Škode za zavarovanje na življenje ima „Slovenija“ še plačati 1700 gld.

C. Poplačane škode od 4. avg. 1876 do 31. julija 1877.

Poplačane škode povzročene po ognju s preiskovalnimi stroški vred in s tem, kar se je plačalo na račun	26.083	gld.	10	kr.
Škode na življenju	2.600	„	—	„
Obroku primerna povračila premij zavarovanja proti ognju	1.674	gld.	58	kr.
Za matematično vrednost odkupljene police zavarovanja na življenje	1.249	gld.	72	kr.
Nazaj plačana posojila	1.800	„	—	„
Skupaj	33.407	gld.	40	kr.
Protizavarovalnicam oziroma retrocesijskim zavodom po vknjiženju poplačane škode na ognju	20.892	gld.	10	kr.
Skupaj	54.299	gld.	50	kr.

Od 1540 po tarifu I. do XV. sklenjenih zavarovanj na življenje, bilo jih je 1. avgusta 1877 veljavnih le še 34 s skupno svoto 9824 gld. po tarifu III. in XV.

D. Pregled premoženja banke Slovenije. 1. avg. 1877.

Aktiva (premoženje.)

Gotovine 1. avgusta	3.923	gld.	66	kr.
Nepremakljivo blago: Hiša število 24 v gledišnih ulicah 38.000 gld. Hiša št. 160 (tovarna za šmir) 9.000 gld. skupaj	47.000	gld.	—	kr.
Premakljivo blago	1.799	„	71	„
Napisni konto	186	„	20	„
Menjiški konto	1.467	„	19	„
Razni dolžniki (tožbeni konto)	2.617	„	84	„
Dolgovi pri delničarjih od I. doplačila	1.186	gld.	—	kr.
od II. doplačila	36.451	„	87	„
Dolgovi, ki se imajo tirjati od raznih bank in zavodov s 17.222 gld. 60 kr. po odbitih 8.570 gld. 77 kr., ki jih banka tem zavodom dolžuje	8.651	gld.	83	kr.
Dolgovi ki jih ima od agentov tirjati za zavarovanje zoper ogenj 55.062 gld. 89 kr. za zavarovanje na življenja pa 18.076 gld. 62 kr. tedaj skupaj	73.139	gld.	51	kr.
Skupaj	176.423	gld.	81	kr.

Pasiva (dolgovi).

Na hišo št. 24 vknjiženih (intabuliranih)	10.300	gld.	—	kr.
Gotove premijne rezerve posrednje in retrocesijske kupčije po odbitih zneskih za protizavarovanje Premijske rezerve življenje	3.085	gld.	16	kr.
Tirjatev društ. vzajemne zavarovalnice z obresti vred	359	gld.	84	kr.
Posojila, ki jih je treba nazaj plačati	12.034	gld.	46	kr.
9.000 gld. — kr.				
Škode na ognju: a) že likvidirane 27.854 gld. 2 kr. b) preteče in že naznanjene, deloma tudi likvidirane škode, za ktere pa pravda teče 12.000 gld. c) škode, ki se imajo povrniti protizavarovalnicam, oziroma retrocesijskim zavodom 2.500 gld. tedaj skupaj 42.354 gld. 2 kr., od katerih po odbitem protizavarovanju z 20.549 gld. 68 kr.	21.804	gld.	34	kr.
Slovenijo zadene	1.700	gld.	—	kr.
Reserve za škodo na življenju	58.183	gld.	80	kr.
Če se od premoženja	176.423	gld.	81	kr.
odbijejo dolgovi	58.283	„	80	„
ostane premoženja	118.140	gld.	1	kr.
In če se od tega zopet odbije, kar se reči spridijo in kar se bo težko in dvomljivo iztirjalo s skupnim zneskom	60.000	gld.	—	kr.
ostane	58.150	gld.	1	kr.
in če k tem prištejemo še to, kar bi imeli od 2337 veljavnih delnic doplačati delničarji v znesku	140.220	gld.	—	kr.
znaša vse premoženje bankino	198.360	gld.	1	kr.

V Ljubljani 1. avgusta 1877.

Likvidacijski odbor banke Slovenije.

Eksekutivne dražbe.

20. septembra: 3. Anželj iz Kočevja. 3. Povše, 3. Rutar iz Savinjskega, Lindič iz Slančevrha vsi v Mokronogu. 3. Petrič iz Velesovega, v Kranji. 3. König iz Kočevja, 2. Högljer iz Staroga loga oba v Kočevju. 2. Kren iz Zagorice, 3. Novak iz Tomazin oba v Laščah. 2. Gerden iz Martinje vasi v Zatični. 1. Novak iz Knježaka v Bistrici.

21. septembra: 3. Pangretič iz Čepelj, 2. Rom iz Rožanca, 2. Flednik iz Perudin, 3. Kobe z Vrha, 3. Štrucej iz Nakla vsi v Črnomlju. 2. Ponikvar iz Hablane, Zakrajšek iz Nadliška, oba v Ložu. 2. Kunčič iz Stenične v Tržiču. 1. Polh iz Gorenje Košane, 3. Fatur iz Petelin, 3. Žele iz Trnja vsi v Postojni. 3. Logar iz Tomin, 3. Šenkinc iz Šambij, 3. Tomšič iz Knježaka vsi v Bistrici. 3. Jurajevčič iz Mlake v Metliki. 3. Gerdanski iz Gerdanca, 3. Berganski iz Bergan, 3. Suhadolec iz Šmarje, 3. Jamnik iz Čateža, 3. Čujnek iz Drame, 3. Gorenc iz Čateža, 3. Frančič iz Stare vasi vsi v Kostanjevici. 1. Gostinčar iz Kleč na Brdu. 1. Vidmar iz Draške vasi, 1. Mustar iz Grintovca oba v Žuženberku. 1. Resman iz Sela v Radolici.

Umrli so:

Od 14. do 17. septembra: Jakob Daničar, berač 53 l., za vnetico možg. mrenice. Janez Japelj, gostač 73 l., vsled starosti. Janez Pust, tesar. o. 5 t., za božjastjo. Helena Erolini, del. ž. 35 l., za jetiko. Špela Krause, gostinja 60 l., za vtriplj. pljuč. Terezija Perhavec, vrad. v 53 l., za jetiko. Marija Kušar, del. 70 l., za škrofelni. Ema Toman, dež. ofic. o. 5 m., za božjastjo. Franc Horvat, sukačev o. 20 m., za vtriplj. pljuč.

Telegrafične denarne cene 17. septembra.

Papirna renta 65.65 — Srebrna renta 68.10 — Zlata renta 76.35. — 1860letno državno posojilo 113 — Bankina akcije 836 — Kreditne akcije 232. — London 119. — — Srebro 105 10. — Ces. kr. cekini 5 60. — 20 frankov 9.41.

Priporočilo.

Podpisani si šteje v čast, slav. občinstvu objaviti, da je gospod

Josip Stupica,

mizarski trgovec in posestnik na Viru pri Mengšu,

za tukajšno farno cerkev 4 spovednice in 34 klopi po bizantinskem slogu prav izvrstno in okusno iz čiste hraščine izdelal ter se pravega umetnika v svoji stroki skazal. Kdor se hoče tega prepričati, naj se oglasi pri podpisnem, ki mu bode vse z veseljem razkazal. Ker gosp. Stupica vsakoršna mizarska dela pod naj ugodnejšimi pogoji in tudi ne predrago prevzema, ga z lahko vestjo vsakemu, ki si enaka dela omisliti želi, priporočam.

Šenčur pri Kranji. (3)

Martin Povše, župnik.

Izurjen organist in mežnar

išče mežnarske in orglarske službe. Natančneje se izve pri opravništvu „Slovenca.“ (2)

P. n. starišem učencev (študentov.)

Za učence šol v Kranji uljudno ponuja: stanovanje, hrano, in vse oskrbljenje, — pri tem pa priliko doma podučevati se v laščini, francosčini in v igri na glasoviru

(3) Ana Jugovic v Kranji, v Utrihovi hiši.